

Ukládání více trestů

K dosažení účelu trestu stanoveného trestním zákonem musí být správně stanoven nejen druh trestu, ale i jeho výše, pouze správně stanovený trest v otázce druhu i výše vede k naplnění účelu trestu. Překročení horní hranice zákonné sazby některého druhu trestu uložením několika samostatných trestů tohoto druhu má proto za následek, že

K dosažení účelu trestu stanoveného trestním zákonem musí být správně stanoven nejen druh trestu, ale i jeho výše, pouze správně stanovený trest v otázce druhu i výše vede k naplnění účelu trestu. Překročení horní hranice zákonné sazby některého druhu trestu uložením několika samostatných trestů tohoto druhu má proto za následek, že takto stanovený druh trestu zásadně nemůže splnit účel trestu, k jehož naplnění směřuje zákonem stanovená trestní sazba.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 4 Tz 105/2002, ze dne 22.1.2003)

Nejvyšší soud České republiky projednal ve veřejném zasedání stížnost pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti České republiky ve prospěch obviněného L. L., proti pravomocnému trestnímu příkazu Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, a podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2 a § 270 odst. 1 tr. ř. rozhodl tak, že pravomocným trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, a v řízení předcházejícím byl porušen zákon v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř., § 36 tr. zák. a § 45a odst. 1 tr. zák. v neprospěch obviněného L. L. Nejvyšší soud České republiky napadený trestní příkaz zrušil, zrušil též všechna další rozhodnutí na zrušený trestní příkaz obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a obvodnímu soud pro Prahu 4 přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 11. 9. 2001, sp. zn. 50 T 159/2001, byl obviněný L. L. uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. e) tr. zák., za což byl obviněnému L. L. podle § 247 odst. 1 tr. zák. s přihlédnutím k § 314e odst. 2 tr. ř. a podle § 45 odst. 1, odst. 2 tr. zák. a § 45a odst. 1 tr. zák. uložen samostatný trest obecně prospěšných prací ve výměře 120 hodin. Trestní příkaz nabyl právní moci dne 27. 9. 2001.

Dalším trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, byl obviněný L. L. uznán vinným dalším trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. zák., za což byl obviněnému L. L. podle § 247 odst. 2 tr. zák. s přihlédnutím k § 314e odst. 2 tr. ř. a podle § 45 odst. 1, odst. 2 a § 45a odst. 1 tr. zák. uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin. Trestní příkaz nabyl právní moci dne 19. 2. 2002.

Proti pravomocnému trestnímu příkazu Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T

5/2002, podal ministr spravedlnosti České republiky stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného L. L. Vytkl v ní, že zákon byl porušen v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. a § 45a odst. 1 tr. zák.

V odůvodnění stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti namítl, že se Obvodní soud pro Prahu 4 dopustil pochybení při ukládání trestu obecně prospěšných prací. Obvodní soud pro Prahu 4 uložil obviněnému L. L. trestním příkazem ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin, aniž by si však ověřil, že předchozím trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 11. 9. 2001, sp. zn. 50 T 159/2001, byl obviněnému L. L. rovněž uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 120 hodin, který v době rozhodování Obvodním soudem pro Prahu 4 nebyl vykonán, takže došlo k překročení maximální výměry trestu obecně prospěšných prací, která činí 400 hodin.

Závěrem stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil podle § 268 odst. 2 tr. ř., že trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, byl porušen zákon v neprospěch obviněného L. L. ve vytýkaném směru, podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadený trestní příkaz zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř., případně podle § 271 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud České republiky podle § 267 odst. 3 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející, a dospěl k závěru, že zákon porušen byl.

Podle § 36 tr. zák. platí, že pokud soud odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal před tím, než byl trest uložený dřívějším rozsudkem vykonán, a ukládá mu trest stejného druhu, nesmí tento trest spolu s dosud nevykonanou částí trestu uloženého dřívějším rozsudkem přesahovat nejvyšší výměru dovolenou trestním zákonem pro tento druh trestu. Podle § 45a odst. 1 může soud uložit trest obecně prospěšných prací ve výměře od 50 do 400 hodin.

Výměra trestu je podle § 36 tr. zák. limitována i tehdy, jestliže se postupně uloží více než dva tresty téhož druhu, pokud v době ukládání posledního z nich ještě nebyl zcela vykonán první nebo kterýkoli další z těchto trestů uložených před rozhodováním o posledním z nich. V takovém případě bude nutno přihlídnout k součtu všech předchozích dosud nevykonaných trestů (nebo jejich zbytků) stejného druhu, jaký má být opětovně ukládán.

V případě této trestní věci byl obviněný L. L. nejprve odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 11. 9. 2001, sp. zn. 50 T 159/2001, pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. e) tr. zák. k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 120 hodin a poté byl odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, pro další trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. zák., opět k trestu obecně prospěšných prací, tentokrát ve výměře 400 hodin.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 18. 10. 2001, sp. zn. 50 T 159/2001, bylo podle § 336 odst. 2 tr. ř. rozhodnuto, že obviněný L. L. vykoná trest obecně prospěšných prací ve výměře 120

hodin, který mu byl uložen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 11. 9. 2001, sp. zn. 50 T 159/2001, na území městské části P. pomocnými pracemi při údržbě obce.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 20. 3. 2002, sp. zn. 50 T 159/2001, bylo podle § 336 odst. 2 tr. ř. usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 18. 10. 2001, sp. zn. 50 T 159/2001, změněno tak, že obviněný L. L. vykoná trest obecně prospěšných prací ve výměře 120 hodin v okrese D.

Z úředního záznamu P. a m. s. při Obvodním státním zastupitelství pro Prahu 9 ze dne 20. 3. 2002 (č. l. 30 trestního spisu Obvodního soudu pro Prahu 9, sp. zn. 50 T 159/2001), dále vyplývá, že obviněný L. L. pod Úřadem městské části P. nevykonal ani hodinu uloženého trestu obecně prospěšných prací.

Za této situace je zřejmé, že trest obecně prospěšných prací uložený obviněnému L. L. trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, ve výměře 400 hodin, spolu s dosud nevykonanou částí dříve uloženého trestu obecně prospěšných prací, která činila 120 hodin, přesahoval o 120 hodin nejvyšší výměru dovolenou trestním zákonem pro trest obecně prospěšných prací, která je stanovena na 400 hodin.

Z obsahu trestního spisu Obvodního soudu pro Prahu 4, sp. zn. 4 T 5/2002, také vyplývá, že Obvodní soud pro Prahu 4 neshromáždil všechny podklady potřebné pro rozhodnutí ve věci, a to zejména opis z rejstříku trestů obviněného L. L. a spis Obvodního soudu pro Prahu 9, sp. zn. 50 T 159/2001.

Z uvedeného je zřejmé, že Obvodní soud pro Prahu 4 nezjistil skutkový stav věci v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. ř.), při chybném zhodnocení důkazů v rozporu s § 2 odst. 6 tr. ř. a trestním příkazem ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, porušil zákon v ustanovení § 36 tr. zák. a § 45a odst. 1 tr. zák. ve výroku o ukládaném trestu obecně prospěšných prací.

Podle § 266 odst. 2 tr. ř. lze proti výroku o trestu stížnost pro porušení zákona podat jen tehdy, jestliže trest je ve zřejmém nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost nebo k poměrům pachatele nebo jestliže uložený druh trestu je ve zřejmém rozporu s účelem trestu.

Podle názoru Nejvyššího soudu je třeba překročení horní hranice zákonné sazby některého druhu trestu uložením několika samostatných trestů tohoto druhu určitému pachateli zásadně považovat za uložení druhu trestu, který je v zřejmém rozporu s jeho účelem ve smyslu § 266 odst. 2 tr. ř.

Význam zákonných trestních sazeb spočívá mimo jiné v tom, že každá zákonná trestní sazba odpovídá stupni nebezpečnosti pro společnost, který je charakteristický pro trestné činy, pro které lze trest v dané trestní sazbě uložit, její rozmezí je přitom stanoveno tak, aby směřovala k naplnění účelu takto ukládaného trestu. K dosažení účelu trestu stanoveného trestním zákonem tedy musí být správně stanoven nejen druh trestu, ale i jeho výše, pouze správně stanovený trest v otázce druhu i výše vede k naplnění účelu trestu. Překročení horní hranice zákonné sazby některého druhu trestu uložením několika samostatných trestů tohoto druhu má proto za následek, že takto stanovený druh trestu zásadně nemůže splnit účel trestu, k jehož naplnění směřuje zákonem stanovená trestní sazba.

V daném případě je nepochybně trest obecně prospěšných prací, který spolu s dříve uloženým trestem téhož druhu přesahuje horní hranici zákonné trestní sazby o 120 hodin, ve zřejmém rozporu s jeho účelem.

Nejvyšší soud proto rozhodl podle § 268 odst. 2 tr. ř., že napadeným trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 1. 2002, sp. zn. 4 T 5/2002, a v řízení předcházejícím byl porušen zákon v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř., § 36 tr. zák. a § 45a odst. 1 tr. zák. v neprospěch obviněného L. L. Nejvyšší soud dále zrušil podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadený trestní příkaz v celém rozsahu, neboť výrok o vině v trestním příkazu nemůže sám o sobě zůstat pravomocný se zřetelem na důsledky případně podaného odporu proti výroku o trestu uvedené v § 314g odst. 2 tr. ř. (podáním odporu se ruší celý trestní příkaz). Nejvyšší soud dále zrušil všechna další rozhodnutí na zrušený trestní příkaz obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 270 odst. 1 tr. ř. bylo přikázáno Obvodnímu soudu pro Prahu 4, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, tedy aby rozhodl o vině a trestu obviněného L. L. při respektování všech zákonných ustanovení, včetně ustanovení § 36 tr. zák. Nejvyšší soud v této souvislosti zdůrazňuje, že v novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného L. L., a tedy ani k uložení přísnějšího trestu, neboť Nejvyšší soud vyslovil, že zákon byl porušen v neprospěch obviněného (§ 273 tr. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)